

गणपती अथर्वशीर्ष

"ॐ नमस्ते गणपतये। त्वमेव प्रत्यक्षं तत्त्वमसि। त्वमेव केवलं कर्तासि। त्वमेव केवलं धर्तासि। त्वमेव केवलं हर्तासि।

त्वमेव सर्वं खल्विदं ब्रह्मासि। त्वं साक्षादात्माऽसि नित्यं॥१॥

ऋतं वच्मि। सत्यं वच्मि ॥२॥

अव त्वं माम्। अव वक्तारंम्। अव श्रोतारम्। अव दातारम्।

अवधातारम्। अवानूचानमव शिष्यम्। अव पश्चातात्। अव पुरस्तात्।

अवोत्तरात्तात्। अव दक्षिणात्तात्। अवचोर्ध्वात्तात्। अवाधरात्तात्।

सर्वतो मां पाहि-पाहि समंतात् ॥३॥

त्वं वाङ्मायस्त्वं चिन्मयः। त्वमानंदमसयस्त्वं ब्रह्ममयः।

त्वं सच्चिदानंदाद्वितीयोसि। त्वं प्रत्यक्षं ब्रह्मासि।

त्वं ज्ञानमयो विज्ञानमयोसि ॥४॥

सर्वं जगदिदं त्वत्तो जयाते। सर्वं जगदिदं त्वत्तस्तिष्ठति। सर्वं जगदिदं त्वयि लयमेष्यति। सर्वं

जगदिदं त्वयि प्रत्येति। त्वं भूमिरापोन लोनिलो नभः। त्वं चत्वारि वाक्पदानि ॥५॥

त्वं गुणत्रयातीतः। त्वं अवस्थात्रयातीतः। त्वं देहत्रयातीतः। त्वं कालत्रयातीतः। त्वं मूलाधार

स्थितोसि नित्यं। त्वं शक्तित्रयात्मकः। त्वां योगिनो ध्यायंति नित्यम्। त्वं ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं

रूद्रस्त्वमिद्रस्त्वमग्निस्त्वं वायुस्त्वं सूर्यस्त्वं चंद्रमास्त्वं

ब्रह्मभूर्भुवःस्वरोम् ॥६॥

गणार्दिं पूर्वमुच्चार्य वर्णार्दिं तदनंतरम्। अनुस्वारः परतरः। अर्धेन्दुलसितं। तारेण ऋद्धं। एतत्तव

मनुस्वरूपम्। गकारः पूर्वरूपम्। अकारो मध्यमरूपम्। अनुस्वारश्चान्तरूपम्। बिन्दुरुत्तररूपम्।

नादः संधानम्। संहितासंधिः। सैषा गणेश विद्या। गणकऋषिः निचृद्गायत्री च्छंदः। गणपतिर्देवता।

ॐ गं गणपतये नमः॥७॥

एकदंताय विद्महे। वक्रतुण्डाय धीमहि। तन्नोदंतीः प्रचोदयात्॥८॥

एकदंतं चतुर्हस्तं पाशमंकुशधारिणम्। रदं च वरदं हस्तैर्विभ्राणं मूषकध्वजम्। रक्तं लंबोदरं

शूर्पकर्णकं रक्तवाससम्। रक्तगंधानु लिप्तांगं रक्तपुष्पैः सुपुजितम्। भक्तानुकंपिनं देवं

जगत्कारणमच्युतम्। आविर्भूतं च सृष्टयादौ प्रकृतेः पुरुषात्परम्।

एवं ध्यायति यो नित्यं स योगी योगिनां वरः ॥९॥

नमो व्रातपतये। नमो गणपतये नमः प्रमथपतये।

नमस्तेऽस्तु लंबोदरा यैकदंताय। विघ्ननाशिने शिवसुताय।

श्रीवरदमूर्तये नमो नमः॥१०॥

अथर्वशीर्ष म्हणताना पाळावयाचे नियम

- उच्चार अगदी स्पष्ट असावे.
- अथर्वशीर्ष अगदी संथपणे एका गतीत म्हणावे.
- अथर्वशीर्ष पठण भावपूर्वक म्हणजे त्याचा अर्थ समजून केले पाहिजे.
- जेव्हा एकापेक्षा अधिक वेळा हे अथर्वशीर्ष म्हणावयाचे असेल, तेव्हा 'वरदमूर्तये नमः ।' येथेपर्यंतच म्हणावे. त्यापुढे फलश्रुती देण्यात आली असून, ती शेवटच्या आवर्तनानंतर म्हणावी.
- अथर्वशीर्षाच्या आधी देण्यात आलेला शांतीमंत्र प्रत्येक पठणापूर्वी न म्हणता सुरुवातीस एकदाच म्हणावा.
- अथर्वशीर्षाची एकवीस आवृत्ती म्हणजे एक अभिषेक होय.
- अथर्वशीर्ष म्हणण्यापूर्वी स्नान करावे.
- अथर्वशीर्ष पाठ करताना धूतवस्त्राची घडी, मृगाजिन, धाबळी किंवा दर्भाची चटई यांचा उपयोग करावा.
- अथर्वशीर्षाचा पाठ म्हणताना मांडी पालटावी लागू नये, याची काळजी घ्यावी.
- दक्षिण दिशेखेरीज अन्य कोणत्याही दिशेला तोंड करून बसावे.
- अथर्वशीर्ष पाठ म्हणण्यापूर्वी वडिलधाऱ्यांना तसेच गुरुंना नमस्कार करावा.
- अथर्वशीर्ष पठण करण्यापूर्वी गणपतीची पूजा करून त्याला अक्षता, दूर्वा, शमी आणि तांबडे फूल व्हावे.
- पूजा करणे शक्य नसल्यास गणपतीचे मनोभावे ध्यान करावे, नमस्कार करावा.